

Dnr 353/15/2011

2011-02-17

BUDGETUNDERLAG 2012 - 2014 FÖR SÖDERTÖRNS HÖGSKOLA

Enligt direktiven till budgetunderlaget har lärosätena möjlighet att föra fram förslag på förändringar av anslagen för forskning och utbildning på forskarnivå respektive utbildning på grundläggande och avancerad nivå

I enlighet med regeringsbeslut 2010-12-22 som ersätter 9 kap. förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, överlämnas härmed Södertörns högskolas budgetunderlag för åren 2012 - 2014.

Forskning och utbildning på forskarnivå

För att stödja den fortsatta utvecklingen av högkvalitativ forskning inom andra områden än de där externa finansiärer bidrar med forskningsmedel samt för att möjliggöra forskning inom områden där inte full finansiering erhålls från bidragsgivarna föreslår Södertörns högskola en uppräknig av det statliga anslaget för forskning och utbildning på forskarnivå. För år 2012 åskar högskolan en ökning av anslaget för dessa ändamål med 20 000 tkr.

Högskolan har under 2010 erhållit examensrätt för forskarutbildning inom fyra forskningsområden. För att möjliggöra vidare utveckling av dessa områden föreslår högskolan en ökning av anslaget för forskning och utbildning på forskarnivå motsvarande en antagning av fyra doktorander årligen. För år 2012 motsvarar förslaget en ökning av anslaget med 3 500 tkr.

Sammantaget åskar högskolan en förstärkning av anslaget för forskning och forskarutbildning med total 23 500 tkr vilket skulle ge högskolan förutsättningar att verka på lika villkor som övriga lärosäten i enlighet med regeringens proposition *Ett lyft för forskning och innovation*.

Utbildning på grundläggande och avancerad nivå

Södertörns högskola föreslår att anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå från och med år 2012 förstärks med 65 000 tkr. Åskandet motsvarar en förstärkning om 1 000 helårsstudenter och avsikten är att göra det möjligt att möta den efterfrågan på högre utbildning som finns både regionalt och nationellt samt det behov som samhället har av utexaminerade lärare inom samtliga nivåer.

FORSKNING OCH UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ

Södertörns högskola har sedan starten betonat forskningens betydelse för utbildningen på grundläggande och avancerad nivå. Det har bland annat inneburit en medveten prioritering på att anställa lärare med doktorsexamen och att bygga upp miljöer där utbildning och forskning kan samverka. Andelen disputerade lärare vid högskolan är i paritet med de etablerade universiteten och det bedrivs omfattande och högkvalitativ forskning vid högskolan – forskning som i flera projekt dessutom är mångvetenskaplig.

Volymen av forskning vid högskolan är betydande och förväntas dessutom att öka ytterligare. Detta antagande baseras dels på signaler från Östersjöstiftelsen om en stabil och i framtiden sannolikt ökande utdelningskapacitet, dels på att forskarna vid högskolan i ökad utsträckning, i kraft av starka forskningsmiljöer, förväntas generera forskningsmedel från andra finansierare. Forskningen kommer härigenom att fortsätta att utvecklas positivt, såväl kvalitets- som konkurrensmässigt. Detta kommer att stärka högskolans roll som erkänt regionalt, nationellt och internationellt kunskapscentrum.

Forskningens finansiering har under de senaste åren varit ett fokusområde, både vad gäller finansierarnas vilja och incitament att bidra till indirekta kostnader men också från statsmaktens sida där man krävt en mer transparent kostnadsfördelning. Det är dock ett faktum att inte samtliga finansierare bidrar till sin andel av de indirekta kostnaderna och i vissa fall inte ens till samtliga direkta kostnader. Högskolan och sektorn i övrigt ser därmed ett ökande behov av medfinansiering av externfinansierad verksamhet för att utveckla högskolans starka forskningsmiljöer där utbildning och forskning samverkar.

Högskolan äskar därför ett ökat anslag för forskning och forskarutbildning på 20 000 tkr för att fortsätta att utveckla de starka forskningsmiljöer som redan är etablerade vid högskolan men också för att möjliggöra fortsatt högkvalitativ forskning inom områden där full finansiering inte erhålls från externa finansierare. En förstärkning av statsanslaget för forskning och forskarutbildning med den volymen skulle ge högskolan samma förutsättningar för detta som övriga lärosäten i enlighet med regeringens proposition *Ett lyft för forskning och innovation*

Examensrätt för utbildning på forskarnivå

Avsikten med Södertörns högskola var att bygga upp ett lärosäte med stark forskningsprofil och förmåga att verka positivt för akademisk utbildning i södra Stockholmsregionen.

En viktig del i utvecklingsprocessen är att beviljas rätten att utfärda doktorsexamen. Den målsättningen har genomsyrat verksamheten sedan tillkomsten 1996. Högskolan har under 2010 prövats avseende de kvalitetsmässiga förutsättningarna för detta och har tilldelats examensrätt för forskarutbildning inom fyra forskningsområden. De doktorander som verkar inom dessa fyra områden är uteslutande finansierade genom externa bidrag.

För att ytterligare stärka ovan nämnda forskningsområden äskar högskolan ett ökat anslag för forskning och utbildning på forskarnivå. Dessa medel skulle säkerställa att högskolan har möjlighet att anta doktorander till andra forskningsinriktningar inom respektive område än vad den externa finansieringen avser. Med en årlig antagning av en doktorand vardera inom dessa fyra forskningsområden beräknas kostnaden 2011 till 3 500 tkr. Efter fyra år, när samtliga 16 doktorander är verksamma inom sitt forskningsområde beräknas den årliga kostnaden till 14 000 tkr.

Högskolan äskar därför ett ökat anslag för forskning och forskarutbildning för verksamhetsåret 2012 med 3 500 tkr för dessa ändamål.

UTBILDNING PÅ GRUNDLÄGGANDE- OCH AVANCERAD NIVÅ

På högskolan studerar idag drygt 15 000 studenter på 70 utbildningsprogram och på omkring 400 fristående kurser inom ämnen med hög vetenskaplig kompetens. Södertörns högskola har under många år haft en uttalad strategi att rekrytera lärare och forskare med hög akademisk kvalitet. Andelen disputerad personal uppgår till 63 procent och är i paritet med de etablerade universiteten. Högskolan har i detta avseende en särställning bland landets högskolor.

Andelen forskning av högskolans totala verksamhet är av betydande volym. 42 procent av högskolans intäkter härrör från forskning. Detta medför att möjligheterna till forskningsanknytning av utbildning på grundläggande och avancerad nivå är väsentlig. I en kvalitetssatsning bör högskolans höga andel forskning och förmågan att forskningsanknyta utbildning väga tungt som argument för ett utökat takbelopp.

Södertörns högskola har byggts upp enligt de riktlinjer som fastställdes av statsmakterna vid starten 1996. Bakgrunden till högskolans etablering var bland annat att övergången till högre studier var låg i södra Storstockholm, arbetslösheten var hög och segregationsproblemen tenderade att bli stora. Högskolan har visat stor framgång med sitt mångfaldsarbete vilket visas i en hög andel studenter med utländsk bakgrund och studenter med arbetarbakgrund.

Förändringar av utbildningsutbudet

Högskolan har en ambition att ge utbildningsprogrammen en tydligare framtoning, där anställningsbarhet och forskningsförankring blir ett sammanhållande kriterium. Det ska ske genom att utveckla och förstärka områden med stark forskningspotential och som står i samklang med högskolans grundläggande profil.

Högt söktryck

Högskolan har mellan 2007 och 2010 uppvisat en kraftig ökning av antalet studenter. Antalet studenter har ökat med 1 600 helårsstudenter till 7 500.

Inför 2011 konstaterar högskolan ett fortsatt omfattande söktryck till kurser och program. Sannolikt är det till del ett resultat av ökande kullar 19-24 åringar samt det fortsatt svaga konjunkturläget som avspeglar sig i fortsatt hög ungdomsarbetslöshet. Södertörns högskola är samtidigt ett ungt lärosäte som inrättades så sent som 1996. Det tar tid att etablera en medvetenhet om lärosätets existens. De senaste årens kraftiga uppgång av söktryck och antal studenter visar på att medvetenheten om högskolan har ökat.

Uppgifterna från höstens antagningsomgång inför vårterminen 2011 visar på att söktrycket fortsätter att vara omfattande. Antalet ansökningar ökade med 33 procent vid högskolan. Det ska sättas i relation till den nationella, genomsnittliga ökningen på tre procent.

Under perioden 2011 – 2014 kan högskolan förvänta att i stort sett samma förutsättningar, med lågkonjunktur och stora ungdomskullar kvarstår. Nationellt visar trenden på vikande kullar 19-24 åringar efter 2013. Befolkningsprognoser för Stockholms län producerade av Sveriges kommuner och landsting visar dock att den nationella trenden inte är linjär med utvecklingen i Stockholm. Där är inte minskningen av kullarna 19-24 åringar lika påtaglig som i övriga landet. Uppgifter från Högskoleverket visar dessutom på att över 4 000 studenter söker sig från Stockholmsregionen varje år för att studera på annan ort.

På längre sikt kommer med all sannolikhet konjunkturen att vända. Högskolans målsättning är att då ha anpassat utbildningsutbudet. Det framtida utbildningsutbudet ska lägga grunden för en ökad attraktionskraft och samtidigt göra högskolan mindre konjunkturkänslig än vad som nu är fallet.

Ytterligare skäl till att öka utbildningsvolymen är att studenter från Södertörns högskola i hög utsträckning får arbete efter sin utbildning. En rapport från Stockholms Akademiska Forum om karriärvägar för studenter med examen från Stockholms lärosäten visar att våra studenter oftare har en för utbildningen relevant anställning med högre lön än studenter från andra regioner.

Stockholmsregionen förväntas att växa snabbt och det behövs stora satsningar på utvecklingen av högre utbildning i Stockholm inför framtiden. Stockholms universitet

har i sin plan för åren 2010-2014 inte markerat någon ambition att öka omfattningen av anslagsfinansierad utbildning på grundläggande och avancerad nivå. Det är därför en logisk följd att den expansion som sker av utbildningsplatser inom de aktuella lärosätenas gemensamma verksamhetsområden kommer Södertörns högskola till del.

Hög kvalitet inom lärarutbildningen

Lärarutbildningen vid högskolan har under 2010 genomgått en omfattande kvalitetsgranskning i samband med den examensprovning som HSV genomfört. Som ett av få lärosäten i landet och det enda i Stockholmsregionen erhöll högskolan examensrättigheter inom samtliga nivåer.

Lärarutbildningen vid högskolan är organiserad på ett sådant sätt att den kan ta del av stora delar av den akademiska kompetens som finns vid högskolan. På så sätt kan man även tolka Högskoleverkets positiva beslut om examensrätter för lärarutbildningen som ett gott betyg för stora delar av den verksamhet som bedrivs vid högskolan.

Det goda utfallet av kvalitetsgranskningen samt det faktum att lärarexamen inom alla nivåer inte erbjuds vid andra lärosäten i regionen kommer med stor sannolikhet att avspegla sig i ett ökat söktryck till högskolans lärarutbildning.

Nya utbildningsplatser

För att stärka utbildningsmöjligheterna i Stockholmsregionen föreslår högskolan en höjning av anslaget för utbildning på grundläggande- och avancerad nivå med motsvarande 1 000 helårsstudenter. Omräknat motsvarar det en höjning anslaget med 65 000 tkr från och med år 2012.

LOKALFÖRSÖRJNING

Ändamålsenliga lokaler är en del av högskolans långsiktiga strategi för fortsatt utveckling. Lokalerna är en av flera förutsättningar för att kvalitativ undervisning och forskning ska kunna bedrivas.

Högskolans positiva utveckling inom både utbildning på grundläggande och avancerad nivå och forskning samt möjligheten att erbjuda forskarutbildning i egen regi har lett till ett uttalat behov av ytterligare lokaler.

Lokalbokningsstatistiken visar svårigheten att boka utbildningslokaler. Detta gäller vissa storlekar och vissa perioder. Antalet arbetsplatser i jämförelse med antalet tjänsterum visar en trångbodd högskola där många heltidsanställda delar rum. I dagsläget delar ca 250 anställda rum med en kollega.

Högskolan har under flera års tid, för att hantera interna lokalbehov, tagit studenternas ytor i anspråk. Studenternas behov är svårare att definiera, men studentkåren påtalar återkommande bristen på grupparbetsplatser och behov av ökad kapaciteten i studentpentryn.

Högskolestyrelsen beslutade därför vid sitt sammanträde den 14 december 2010 att hemställa till Stiftelsen Clara att färdigställa en ny byggnad till Södertörns högskola.

Byggnaden har sex våningar på totalt ca 14 000 BTA (bruttoarea). Detta motsvarar ca 11 700 kvm LOA (lokalarea). Byggnaden beräknas tillgodose dagens behov och sannolikt utnyttjas byggnaden effektivt direkt efter färdigställandet.

Enligt de kostnadsbedömningar som Stiftelsen Clara presenterat för högskolan kommer nettohyreskostnaden för det nya huset att år 2014 uppgå till 9,5 mkr. Det baseras dels på den prognostiserade hyran för befintliga lokaler och kostnaden för de planerade tillfälliga paviljonger som högskolan planerar att ställa upp i väntan på den nya byggnaden. Hyran för befintliga lokaler beräknas år 2013 uppgå till 98 mkr och kostnaden för paviljongerna beräknas samma år uppgå till ca 4,5 mkr. Sammanlagt beräknas lokalkostnaden 2013 uppgå till 112,5 mkr för att i samband med att det nya huset tas i bruk 2014 öka till 122 mkr.

Moira von Wright
Rektor

Bilaga till direktiv till budgetunderlag för verksamhet
vid universitet och högskolor

Tabell 1 Nollförslag

	2010	2011	2012	2013	2014
Total budget;	År -1	År 0	År 1	År 2	År 3
nollförslag (tkr)	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.	Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Anslag	414 867	428 348	395 015	389 694	389 958
Avgifter och andra ersättningar (A)	13 640	17 000	17 000	18 000	18 000
Bidrag (B)	240 042	250 000	255 000	260 000	265 000
Finansiella intäkter	1 594	1 500	2 000	2 500	3 000
Summa intäkter	670 143	696 848	669 015	670 194	675 958
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	421 282	440 000	435 000	430 000	424 000
Lokaler	106 195	105 500	109 500	112 500	122 000
Drift/Övrigt	115 287	120 000	120 000	115 000	108 800
Avskrivningar	16 291	16 000	16 000	15 000	20 000
Finansiella kostnader	327	400	600	800	1 100
Summa kostnader	659 382	681 900	681 100	673 300	675 900
Periodens kapitalförändring/ Periodens resultat	10 761	14 948	-12 085	-3 106	58

Tabell 2 Nollförslag: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

	2010	Not 1 2011	Not 2 2012	2013	2014
Nollförslag för verksamhetsgren:	År -1	År 0	År 1	År 2	År 3
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Anslag ¹					
– takbelopp	379 107	391 000	354 937	351 488	351 010
– särskilda åtaganden	0	0	0	0	0
Avgifter och andra ersättningar	5 501	7 000	7 000	7 500	7 500
Bidrag	5 026	5 000	5 000	5 000	5 000
Finansiella intäkter	790	750	1 000	1 250	1 500
Summa intäkter	390 424	403 750	367 937	365 238	365 010
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	224 641	234 000	220 000	216 000	208 000
Lokaler	63 860	63 300	65 500	67 500	73 000
Drift/Övrigt	79 596	82 000	81 000	75 000	68 400
Avskrivningar	11 184	11 000	11 000	11 000	15 000
Finansiella kostnader	163	200	300	400	600
Summa kostnader	379 444	390 500	377 800	369 900	365 000
Periodens kapitalförändring/ Periodens resultat	10 980	13 250	-9 863	-4 662	10

Not 1. Prognosticerat utnyttjande av anslagssparande 2011 uppgår till 19 194 tkr.

Not 2. Prognosticerat utnyttjande av anslagssparande 2012 uppgår till 7 744 tkr.

Tabell 3 Nollförslag: Forskning och utbildning på forskarnivå

	2010	2011	2012	2013	2014
Nollförslag för verksamhetsgren:	År -1	År 0	År 1	År 2	År 3
Forskning och utbildning på forskarnivå (tkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Anslag ¹	35 760	37 348	37 711	38 206	38 948
Avgifter och andra ersättningar	8 139	10 000	10 000	10 500	10 500
Bidrag	235 017	245 000	250 000	255 000	260 000
Finansiella intäkter	803	750	1 000	1 250	1 500
Summa intäkter	279 719	293 098	298 711	304 956	310 948
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	196 641	206 000	210 000	214 000	216 000
Lokaler	42 335	42 200	44 000	45 000	49 000
Drift/Övrigt	35 691	38 000	39 000	40 000	40 400
Avskrivningar	5 107	5 000	5 000	4 000	5 000
Finansiella kostnader	164	200	300	400	500
Summa kostnader	279 938	291 400	298 300	303 400	310 900
Periodens kapitalförändring/ Periodens resultat	-219	1 698	411	1 556	48

¹: Med anslag avses de medel som anvisats myndigheten i budgetproposition för 2010 i 2010 års prinsnivå.

Tabell 4 Förändringsförslag

	2010	2011	2012	2013	2014
Total budget förändringsförslag (mnkr)	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Anslag ¹	414 867	428 348	473 404	481 694	485 458
Avgifter och andra ersättningar (A)	13 640	17 000	17 000	18 000	18 000
Bidrag (B)	240 042	250 000	255 000	260 000	265 000
Finansiella intäkter	1 594	1 500	2 000	2 500	3 000
Summa intäkter	670 143	696 848	747 404	762 194	771 458
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	421 282	434 000	475 000	489 500	490 000
Lokaler	106 195	105 500	109 500	112 500	122 000
Drift/Övrigt	115 287	127 000	136 000	136 000	137 500
Avskrivningar	16 291	16 000	16 000	15 000	20 000
Finansiella kostnader	327	400	600	800	1 100
Summa kostnader	659 382	682 900	737 100	753 800	770 600
Periodens kapitalförändring/ Periodens resultat	10 761	13 948	10 304	8 394	858

Tabell 5 Förändringsförslag: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Not 2

	2010	2011	2012	2013	2014
Förändringsförslag för verksamhetsgren:	ÅR -1	År 0	År 1^{2 & 3}	År 2^{2 & 3}	År 3^{2 & 3}
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
<u>Verksamhetens intäkter</u>					
Anslag ¹	379 107	391 000	347 193	351 488	351 010
- Förslag till förändring av takbelopp nr 1.	0	0	65 000	65 000	65 000
- Förslag till förändring av takbelopp nr 2.	0	0	0	0	0
- Förslag till förändring av takbelopp nr 3.	0	0	0	0	0
- Förslag till förändring av medel för Särskilda åtaganden	0	0	0	0	0
Avgifter och andra ersättningar	5 501	7 000	7 000	7 500	7 500
Bidrag	5 026	5 000	5 000	5 000	5 000
Finansiella intäkter	790	750	1 000	1 250	1 500
Summa intäkter	390 424	403 750	425 193	430 238	430 010
<u>Verksamhetens kostnader</u>					
Personal	224 641	234 000	255 000	257 000	255 000
Lokaler	63 860	63 300	65 500	67 500	73 000
Drift/Övrigt	79 596	82 000	86 000	86 000	86 000
Avskrivningar	11 184	11 000	11 000	11 000	15 000
Finansiella kostnader	163	200	300	400	600
Summa kostnader	379 444	390 500	417 800	421 900	429 600
Periodens kapitalförändring/ Periodens resultat	10 980	13 250	7 393	8 338	410

Not 1.

Not 1. Ökning av anslag för utbildning på grundläggande och avancerad nivå med motsvarande 1 000 HÅS.

Not 2. Prognosticerat utnyttjande av anslagssparande 2011 uppgår till 19 194 tkr.

Tabell 6 Förändringsförslag: Forskning och utbildning på forskarnivå

	2010	2011	2012	2013	2014	
Förändringsförslag för verksamhetsgren:	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3	
Forskning och utbildning på forskarnivå (tkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.	
<u>Verksamhetens intäkter</u>						
Anslag	35 760	37 348	37 711	38 206	38 948	
– Förslag till förändring	0		20 000	20 000	20 000	Not 1.
– Förslag till förändring	0	0	3 500	7 000	10 500	Not 2.
– Förslag till förändring	0	0	0	0	0	
Avgifter och andra ersättningar	8 139	10 000	10 000	10 500	10 500	
Bidrag	235 017	245 000	250 000	255 000	260 000	
Finansiella intäkter	803	750	1 000	1 250	1 500	
Summa intäkter	279 719	293 098	322 211	331 956	341 448	
<u>Verksamhetens kostnader</u>						
Personal	196 641	200 000	220 000	232 500	235 000	
Lokaler	42 335	42 200	44 000	45 000	49 000	
Drift/Övrigt	35 691	45 000	50 000	50 000	51 500	
Avskrivningar	5 107	5 000	5 000	4 000	5 000	
Finansiella kostnader	164	200	300	400	500	
Summa kostnader	279 938	292 400	319 300	331 900	341 000	
Periodens kapitalförändring/ Periodens resultat	-219	698	2 911	56	448	

Not 1. Avser ökning av anslag för forskning med 20 000 tkr

Not 2. Avser ökning av anslag för forskarutbildning.

Tabell 7 Förslag till låneram

	2010	2011	2012	2013	2014
Tabell 7 Förslag till låneram	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
Investeringar i anläggningstillgångar¹ enligt nollalternativet (mnkr)	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
IB lån i Riksgäldskontoret	48 320	40 038	34 038	33 038	35 038
Beräknad nyupplåning	8 677	10 000	15 000	17 000	35 000
- varav investeringar i immateriella anläggningstillgångar	3 482	500	500	500	500
- varav förbättringsutgifter på annans fastighet	64	100	100	100	100
Beräknad amortering	16 959	16 000	16 000	15 000	20 000
UB lån i Riksgäldskontoret	40 038	34 038	33 038	35 038	50 038
Beräknad räntekostnad	228	370	503	681	1 063
Ränteantaganden för nyupplåning (%)	0,5	1,0	1,5	2,0	2,5
Föreslagen låneram² utifrån totalbudget, inklusive förändringar	85 000	71 000	71 000	71 000	71 000
Investeringar som ej skall lånefinansieras	0	0	0	0	0
Totalt investeringsbehov	9 528	10 000	13 000	17 000	35 000

Not 1, 2, 3

¹ Enligt definition i 5 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

² Större förändringar ska kommenteras.

Not 1. Återinvestering inventarier hus Moas båge 2012

Not 2. Återinvestering inventarier hus Bibliotek 2012

Not 3. Nyinvestering inventarier nybyggnation 2014

Tabell 7 A Redovisning av kostnader för mervärdesskatt

	2010	2011	2012	2013	2014
	ÅR -1	År 0	År 1	År 2	År 3
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
Mervärdesskatt som Chalmers tekniska högskola AB eller Stiftelsen Högskolan i Jönköping har prognostiserat/prognostiserar					
- högskolemoms					
Netto att rekvirera från Kammarkollegiet					

Tabell 8 Lokalförsörjning

	2010	2011	2012	2013	2014
Redovisning av lokaler enligt nollalternativet (mnkr)	ÅR -1 Utfall	År 0 Prognos	År 1 Ber.	År 2 Ber.	År 3 Ber.
Area, kvm LOA, utifrån lokalförsörjningsplanen					
– föregående års utgång	50 683	50 683	49 783	49 783	49 783
– ökning under året	0	1 200	0	0	11 700
– minskning under året	0	-2 100	0	0	-1 200
– vid årets utgång (A)	50 683	49 783	49 783	49 783	60 283
Förbättringsutgift på annans fastighet ¹					
– nyinvesteringar	0	0	0	0	0
– avskrivningar	1	1	1	1	1
Total årshyra enligt hyresavtal, utifrån lokalförsörjningsplan (B) ²	91	96	100	103	112
Genomsnittlig hyra (kr/m²LOA) ³	1 795	1 918	1 999	2 059	1 858
Lokalkostnader (C) ⁴	106	106	110	113	122
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA) ⁵	2 091	2 119	2 200	2 260	2 024
Lokalkostnadens andel av verksamhetens totala kostnader ⁶	16,1%	16,0%	16,1%	16,5%	18,1%